

Sygn. akt II S 19/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Katarzyna Biernat – Jarek (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Anna Nowak

SO Renata Stępińska

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2019 roku w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi Wspólnoty Mieszkaniowej (...)/ (...) w K.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki dotyczącej sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej (...)/ (...) w K. przeciwko B. P. o zapłatę prowadzonej przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Podgórze w Krakowie do sygn. Akt I C 39/19 (poprzednio I Nc 274/18/P)

postanawia

1. stwierdzić, że w postępowaniu sądowym toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Podgórze w Krakowie do sygn. Akt I C 39/19 (poprzednio I Nc 274/18/P) doszło do przewlekłości postępowania;
2. przyznać od Sądu Rejonowego Krakowa - Podgórze w Krakowie na rzecz skarżącej Wspólnoty Mieszkaniowej (...)/ (...) w K. kwotę 2.000 (dwa tysiące) złotych;
3. zarządzić zwrot na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...)/ (...) w K. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Krakowa - Podgórze w Krakowie uiszczoną opłatę od skargi w kwocie 200 zł (dwieście złotych);
4. zasądzić od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie na rzecz skarżącego kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych z tytułu zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi.

SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Biernat – JarekSSO Renata Stępińska

UZASADNIENIE

W skardze złożonej w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki Wspólnota Mieszkaniowa (...)/ (...) w K. domagała się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie zainicjowanej pozwem wniesionym w dniu 15 stycznia 2018 roku w postępowaniu upominawczym. Nakaz zapłaty wydany został w dniu 10 maja 2018 roku, od nakazu wniesiony został sprzeciw, który przedłożono referentowi i od tamtego czasu nic w sprawie się nie wydarzyło, pomimo monitu o przyspieszenie sprawy.

Jako okresy bezczynności skarżący wskazywał upływ blisko 4 miesięcy od uzupełnienia zarządzenia wzywającego do usunięcia braków wniesionego pozwu oraz 7 miesięcy od wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Tytułem rekompensaty za niewątpliwą w tych okolicznościach przewlekłość strona powodowa domagała się przyznania kwoty 2750 zł uznając że kwota ta będzie odpowiednią w rozumieniu art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku.

Swój udział w sprawie zgłosił Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, który domagał się oddalenia skargi jako całkowicie niezasadnej. Potwierdził przebieg czynności sprawie I C 39/19/P podany przez skarżących w uzasadnieniu skargi i stwierdził, że w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania, a Sąd prowadząc postępowanie dokonywał wszelkich czynności bez nieuzasadnionej zwłoki. Kolejne czynności podejmowane były w możliwie krótkich terminach, wynikających ze specyfiki konkretnych czynności. W toku sprawy doszło do zmiany Referenta, co niewątpliwie wymagało zaznajomienia się z dotychczasowym przebiegiem sprawy, a termin wyznaczonej rozprawy jest możliwie krótki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U., Nr 179, poz. 1843 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 6.01.2017 r. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Treść tego przepisu wskazuje, że przewlekłość postępowania ma miejsce wówczas, gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, pozostających w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością organu. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość podejmowanych czynności. Czynności procesowe powinny zabierać odpowiednią ilość czasu, a zatem być podejmowane bez zbędnej zwłoki, która wskazywałaby na bezczynność Sądu lub bezproduktywność podejmowanych działań.

W myśl natomiast art. 1 ust. 1 wskazanej ustawy do nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy może dojść zarówno wskutek bezczynności (zaniechania), jak i wskutek działania organu. Odpowiada temu nakaz rozważenia przy rozpoznawaniu skargi nie tylko terminowości podjętych czynności, ale także ich prawidłowości. W konsekwencji o przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy nie są podejmowane żadne czynności, jak i wtedy, gdy są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy. Jak wskazuje się w orzecznictwie, przez przewlekłość postępowania rozumie się nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy długotrwałe zaniechanie czynności lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 roku, III SPP 14/11, niepubl.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wniesioną skargę uznać należało za zasadną, a wbrew temu co podnosi się w odpowiedzi na skargę, w sprawie doszło do zarzucanych okresów bezczynności.

Pozew w sprawie przeciwko B. P. wniesiony został do Sądu I instancji w dn. 15 stycznia 2018 roku i nie był dotknięty żadnymi brakami, bowiem w aktach sprawy nie odnotowano żadnego wezwania w tym przedmiocie. Został przedstawiony do rozpoznania Referendarzowi Sądowemu w dniu 17 stycznia 2018 roku.

W dniu 26 marca 2018 roku do akt dołączono pismo strony powodowej o przyspieszenie rozpoznania sprawy.

Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym został wydany dopiero w dniu 10 maja 2018 roku, a zarządzenie w przedmiocie jego doręczenia stronom wykonano 14 maja 2018 roku.

W dniu 12 czerwca 2018 roku akta wraz z dowodami doręczenia przedstawiono Referendarzowi do dalszych decyzji i w dniu 21 czerwca 2018 roku Referendarz odnotował prawomocność nakazu.

W dniu 19.06.2018 r. na dziennik podawczy Sądu wpłynął sprzeciw B. P., który jak wynika z adnotacji doręczono Referendarzowi w dniu 22.06.2018 r.

W dniu 9 października 2018 roku do akt dołączono pismo strony powodowej o przyspieszenie rozpoznania sprawy z informacją o zmianie adresu pełnomocnika.

W dniu 7 stycznia 2019 roku akta przedłożono Przewodniczącemu Wydziału, który zarządził wyznaczenie referenta w osobie Sędziego tego Sądu do dalszego prowadzenia sprawy.

W dniu 9 stycznia 2019 roku w wyniku losowania SLPS przydzielił sprawę do referatu ASR M. Tuszyńskiej, przy czym jak wynika z akt sprawy w dniu 7 stycznia 2019 roku Sędzia Referent wyznaczyła termin rozprawy na dzień 5 marca 2019 roku.

Zmiana referenta nie doprowadziła jednakże do żadnej przewłoki, albowiem jeszcze w tym samym dniu w którym przedłożono akta nowemu referentowi tj. w dn. 7.01.2019, ten wyznaczył termin rozprawy na 5 marca 2019 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma żadnego wyjaśnienia dla stwierdzonych okresów beczynności, w każdym razie Prezes Sądu Rejonowego, który zgłosił swój udział w sprawie nie wyjaśnia co było przyczyną beczynności zarówno w rozpoznaniu sprawy, jak i braku reakcji na wniesiony sprzeciw i kolejne pismo z dnia 9.10.2018 r., która to beczynność – na podstawie zapisów w aktach sprawy obciąża osobę rozpoznającego sprawę Referendarza Sądowego.

Pozew wniesiony przeciwko właścicielowi lokalu we Wspólnocie Mieszkaniowej o zapłatę należności wynikających z art. 12 ust. 2 i art. 13 ustawy o własności lokali w chwili wniesienia był kompletny o czym świadczy brak wezwań uzupełnienie braków przed wydaniem nakazu zapłaty i obecnie przy wyznaczaniu terminu rozprawy. Nie miał charakteru złożonego i skomplikowanego, a podjęte na tym etapie czynności były typowe i nie wymagające znaczącego nakładu pracy.

Pomimo uznania skargi za zasadną Sąd Okręgowy nie znalazł wystarczających przesłanek przemawiających za przyznaniem skarżących żądanej z tego tytułu kwoty wyższej niż 2000 zł.

Stosownie do art. 12 ust. 4 ustawy, uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, a w przypadku skargi na przewlekłość postępowania prowadzonego przez komornika - od komornika, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. (...)

Zasądzenie odpowiedniej sumy stanowi rekompensatę za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki i musi być adekwatne z punktu widzenia charakteru dochodzonego roszczenia.

Sąd Okręgowy ustalając wysokość zasądzonej na rzecz skarżącego kwoty wziął zatem pod uwagę charakter sprawy oraz wysokość dochodzonego roszczenia, jak również i okoliczność, że żądanie zapłaty dotyczy należności za lokal począwszy od maja 2015 roku, co oznacza że powodowa Wspólnota zwlekała z wniesieniem pozwu, przynajmniej co do zaległości powstałych już w 2015 i 2016.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji pkt 1 i 2 na podstawie art. 12 ust. 2 i ust.4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

O zwrocie opłaty od skargi uiszczonej przez stronę powodową Sąd Okręgowy orzekł mając na uwadze art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

O kosztach zastępstwa procesowego skarżących orzeczono na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w zw. z § 2 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).

SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Biernat – JarekSSO Renata Stępińska